

ADOLPH KOLPING : ZIJN VERBLIJVEN TE OOSTENDE (2)
DE OUDE KAPITEIN

Vertaald uit Rheinische Volksblätter für Haus, Familie und Hauswerk. nr. 11 - 10 juni 1854

De kostbaas die Adolph KOLPING in huis nam, was een bejaard, Oostends zeekapitein. De echte, Vlaamse gemoedelijkheid van gastheer en gastvrouw beviel hem. Hij schreef over de Vlaamse kustbewoners : "Er woont ginds in Vlaanderen (hoe dichterbij de kust, hoe meer het opvalt) een echt Duitse mensensoort die in wilskracht, zeden en gewoonten, maar ook in zijn spreektaal het Nederduitse volkskarakter beter bewaard heeft dan Nederduitsland zelf".

Reeds de tweede avond na zijn aankomst zat de kapelaan uit Keulen naast de heer des huizes vóór het raam. De kleine, maar stoere kapitein was zeer spraakzaam, maar luisterde ook naar de verhalen van zijn gast. Op het hoofd droeg hij een lederen muts, en hij rookte een stenen, Hollandse pijp. Hij had het bevel gevoerd op vele schepen, en vervulde nu nog het ambt van havenkapitein te Oostende. Ook met zijn gastvrouw, die duidelijk de sporen droeg van haar hoge leeftijd, voelde KOLPING zich weldra vertrouwd. Hij noemde haar "Mutter", en ze was voortdurend in de weer, om alle huisgenoten tevreden te stellen.

Het paar had reeds jaren geleden zijn gouden bruilof gevierd. De souvenirs hingen aan de muren. Hun dochters waren gehuwd, en hun drie zonen voeren als kapitein op zee.

"Mijn wereld strekte zich uit van Cadix tot Noorwegen" vertelde de oude man.

"Heb je dan lange tijd vrouw en kinderen moeten achterlaten?" vroeg de priester.

"Een vrouw van een kapitein heeft het niet zoals andere vrouwen. Wat denk je wel !? Van de eerste vijfentwintig jaren van ons huwelijk heb ik mijn man drie jaren thuis gehad. Dikwijls bleef hij drie, vier jaren na elkaar weg, zodat men niet wist, of hij nog leefde of reeds gestorven was".

Intussen sloeg de kapitein met de vlakke hand op de knie, zuchtte, haalde diep adem, en keek vóór zich uit, alsof hij de oneindige oceaan weer vóór zich zag.

"God ! Het was een tijd !" riep hij tussendoor.

De moeder vertelde hoe gevaarlijk het varen in de tijd van de Fransen was. Op zee was niemand veilig. De mannen beseften die niet zo, maar de huismoeders hadden geen rustig ogenblik, wanneer er storm was.

Wanneer de zeeman voor een paar dagen aan wal was, werd de meeste tijd nog voorbehouden voor lossen en laden van het schip, en duizend en één andere dingen, nodig voor de volgende reis. Van grote ongevallen was de kapitein gespaard gebleven, ofschoon hij zich op zijn schip wel eens voelde als Jonas in de buik van de walvis.

Vooraleer hij zijn meest memorabele reis begon te vertellen, zond de kapitein het meisje Mietje het huis uit.

"Mietje", riep de oude man, "loop naar de haven en kijk hoe het staat met de sluizen !"

Hij wilde niet dat het meisje het verhaal hoorde.

"'t Gebeurde tijdens een vaart naar Noorwegen in het Ijsmeer. Het vervelendste was dat de zeelui in de ijzige nevel geen hand vóór de ogen zagen. Rond middernacht kwam de matroos-van-wacht angstig de kapitein in zijn kajuit wekken. Niemand wist wat er aan de hand was. Met een donderend gedruis sloeg het water langs het schip op, hoger dan de masten. Het zonderlinge was dat er geen wind was. Volgens de kostbaas van Kolping zou het schip met man en muis vergaan zijn, indien de kapitein niet koelbloedig was gebleven."

De moeder tikte met de hand op de arm van de kapelaan en zei : "De stuurman was Mietjes vader !"

Het bleek dat een reusachtige grote vis onder het schip aan het werk was. Het zeemonster kronkelde zich een paar keer in een halve cirkel en verdween tenslotte in de diepte. Het was de eerste walvis die de kapitein van zo nabij had gezien.

Daarna zong de kapitein nog de lof van de stuurman die later in een storm het leven van een scheepsjongen redde. De stuurman zelf werd later niet van onheil gespaard. Nadat hij tijdens een vaart met een vreemd koopvaardijschip verongelukte, besloot de kapitein zijn dochter Mietje in huis te nemen. Zijn rampenrelaas beëindigde de kapitein (priester Kolping ?) op zeer moraliserend wijze. Zijn vader had altijd beweerd dat de mensen zich de meeste ongevallen zelf op de hals halen, en dat God diegenen beschermt die hem eren. Op bevel van zijn vader bad hij met zijn bemanning elke dag het morgen- en avondgebed, en dulde hij onder geen enkele voorwaarde het vloeken. En hij besloot : "Voor zover ik weet, werd op mijn schip in een tijdspanne van 40 jaar nooit één vloek uitgesproken. Waar de mens vloekt, heft God zijn straffende arm".

(vervolgt)

bezorgd door John GHEERAERT

§ § § § § § § §

VERGETEN OOSTENDSE KUNSTSCHILDERS - LXXX : Guillaume HODEIGE

Deze kunstenaar exposeerde van 1 tot 15 augustus 1937 tijdens het "Groot Zomersalon" in het foyer van de Schouwburg (Vlaanderenstraat).

De catalogus vermeldt 6 werken van hem : "Sous-bois", "Hoeve in Vlaanderen" en 4 marines.

G. HODEIGE woonde toen Sint-Paulusstraat 25. Wellicht te vereenzelvigen met Jacques HODEIGE (°Jemeppe, 1892), uurwerkmaker op genoemd adres.

+-----+

VERGETEN OOSTENDSE KUNSTSCHILDERS - LXXXI - Margot KNOCKAERT

Margot KNOCKAERT werd te Oostende geboren op 11 februari 1910. Ze was aan de Academie een leerlinge van kunstschilder Antoine SCHYRGENS, die eerder in onze bijdragenreeks aan bod kwam.